

Д.Ә. ҚҰНАНБАЕВА
С.К. ЖҰМАМБАЕВ

КӘСІБИ МЕНЕДЖМЕНТ

Оқу құралы

Алматы 2013

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Д.Ә. ҚҰНАНБАЕВА, С.К. ЖҰМАМБАЕВ

КӘСІБИ МЕНЕДЖМЕНТ

Оқу құралы

Алматы
“Қазақ университеті”
2013

ӘОЖ 65.01
КБЖ 65.290-2
Қ 76

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
экономика және жоғарғы бизнес мектебінің Ғылыми кеңесі және
Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған*

Пікір жазғандар:

экономика ғылымдарының докторы, профессор **Ж.Ж. Сүлейменов**
экономика ғылымдарының кандидаты, профессор **Т.С. Сарбасова**

Құнанбаева Д.Ә., Жұмамбаев С.К.

Қ 76 Кәсіби менеджмент: оқу құралы. – Алматы: Қазақ уни-
верситеті, 2013. – 194 б.

ISBN 978-601-04-0183-9

Оқу құралында кәсіби менеджмент мәселелері: ұйымның басқару объекті ретінде ішкі ортасын жүйелік және сыртқы ортасын ашықтық тұрғыдан талдау, басқарудағы жағдайлық пен үдерістік көзқарастар, үдеріске бейімделген басқарушылық концепциялары, басқарудағы функционалдық көзқарас, басқарушылық үдерістің субъектілері, менеджер мен бағыныштылардың рөлдік функциялары, шешім қабылдау орталықтары мен басқару зоналары, ұйым басқарылу дәрежесі мен басқару сапасы, басқару модельдері мен оларды қолдану шарттары қарастырылған.

Сондай-ақ кәсіби басқарудың тәжірибелік аспектілеріне аса назар аударылған. Әр тараудан кейін бақылау сұрақтары мен тәжірибелік тапсырмалар берілген.

Оқу құралы магистранттарға, экономикалық жоғары орнының оқытушыларына, ізденушілеріне, бизнес мектептерінің тыңдаушыларына, сонымен қатар басқару мамандарына, кәсіпорындар мен ұйымдар басшыларына және де тиімді басқару мәселесіне қызығушылық танытқан оқырмандарға арналған.

**ӘОЖ 65.01
КБЖ 65.290-2**

ISBN 978-601-04-0183-9

© Құнанбаева Д.Ә., Жұмамбаев С.К., 2013
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2013

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	6
1. КӘСІБИ МЕНЕДЖЕРДІҢ БАСҚАРУШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ	
1.1. Ұйым басқару объектісі ретінде	8
1.2. Шешім қабылдау орта өзгерістеріне жауап беру нысаны ретінде	9
1.3. Басқару ментальды, мазмұнды және технологиялық үдеріс ретінде	11
1.4. Кәсіби менеджердің қалыптасуы	13
2. ҰЙЫМДЫ ЖҮЙЕЛІЛІК ТҰРҒЫСЫНАН ТАЛДАУ	
2.1. Ұйым ашық жүйе ретінде	21
2.2. Ұйымның ішкі ортасын құрылымдау қағидалары	22
2.3. Ұйымның жүйе ретіндегі ішкі айнымалылары	26
3. ҰЙЫМДЫ АШЫҚТЫҚ ТҰРҒЫСЫНАН ТАЛДАУ	
3.1. Сыртқы орта ұйымды дифференциациялау механизмі ретінде. Сыртқы ортаны құрылымдау	32
3.2. Сыртқы орта әсеріне менеджер жауабы. Ұйымның макро және микро орталарын талдау	33
3.3. Бәсекелестік стратегиясын қалыптастыру. Бәсекелестік стратегиялар теориясы	37
3.4. Ұйымның сыртқы ортамен өзара іс-әрекетінің тиімділігі мен нәтижелілігі	40
4. БАСҚАРУДАҒЫ ЖАҒДАЙЛЫҚ ЖӘНЕ ҮДЕРІСТІК КӨЗҚАРАСТАР	
4.1. Басқарудағы жағдайлық және үдерістік көзқарастардың жалпы сипаттамасы	43
4.2. Өндірістік үдерістің дайындау сатысының функциялары	45
4.3. Өндіріс өндіруші үдерістің басқарушылық аймағы ретінде	48
4.4. Тауар өндірілген кейінгі қызмет көрсету	51
5. ҮДЕРІСКЕ БАҒЫТТАЛҒАН БАСҚАРУШЫЛЫҚ ТҰЖЫРЫМДАМАЛАРЫ	
5.1. Басқарушылық тұжырымдама және басқарушылық модель түрлері	54

Дүйсекүл Әшімбекқызы Құнанбаева,
Сейсембай Кәрімұлы Жұмамбаев

КӘСІБИ МЕНЕДЖМЕНТ

Оқу құралы

Редакторы *Самат Қалуов*
Компьютерде беттеген *Айша Қалиева*
Мұқабасын көркемдеген *Ринат Скаков*

ИБ № 6868

Басуға 5.11.2013 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16. Көлемі 23,31 б.т.
Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс №1745. Таралымы 200 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «Қазақ университеті» баспасы.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
«Қазақ университеті» баспаханасында басылды